

PM 2011:57 RI (Dnr 307-278/2011)

Stadens säkerhetsarbete, revisionsrapport nr 4/2011

Remiss från stadsrevisionen, revisorsgrupp 1

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Som svar på remissen av stadsrevisionens revisionsrapport nr 4/2011 "Stadens säkerhetsarbete" hänvisas till vad som sagts i denna promemoria.
2. Beslutet i ärendet justeras omedelbart.

Föredragande borgarrådet Sten Nordin anför följande.

Ärendet

Revisionskontoret granskade under 2006 stadens beredskap för extraordinära händelser och hantering av allvarliga verksamhetsstörningar. Granskningen visade på en rad brister, varför revisionskontoret genomförde en uppföljande granskning året därefter. Den uppföljningen visade att flertalet av bristerna var åtgärdade och att fortsatt arbete pågick för att åtgärda kvarstående brister. Syftet med denna granskning har varit att bedöma om kommunstyrelsen leder, samordnar och har uppsikt över det säkerhetsarbete som bedrivs vid stadens nämnder och bolagsstyrelser. Granskningen har således ett bredare perspektiv än de två tidigare granskningarna.

Revisionskontoret påpekar i huvudsak följande förbättringsområden för stadens säkerhetsarbete:

- En riktlinje bör tas fram för hur det systematiska brandskyddsarbetet (SBA) ska bedrivas.
- Ett förtydligande bör göras i säkerhetsprogrammet av hur kommunstyrelsen ska följa upp det säkerhetsarbete som bedrivs vid stadens nämnder och bolagsstyrelser.
- Det bör fastställas hur kommunstyrelsen ska utöva sin uppsikt över stadens samlade säkerhetsarbete.
- Information om hur externa utförare bedriver sitt säkerhetsarbete bör inhämtas.
- Redovisning av den sammanställda risk- och sårbarhetsanalysen bör tillställas kommunstyrelsen.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Mina synpunkter

Stockholm är Sveriges huvudstad och landets största kommun. Som huvudstad är Stockholm unikt, med alla olika sorters evenemang, officiella funktioner, riksdag, regering och kungahus. Närmare en fjärdedel av landets alla företag finns i Stockholm. Det är därför viktigt att staden är trygg för såväl besökare som invånare och att säkerhetsarbetet har en hög prioritet.

För Stockholm som storstad innebär det speciella utmaningar för samordning och samverkan vid eventuell kris, både inom staden och i samarbete med andra berörda aktörer. Stockholms stads säkerhetsarbete måste stå på en gedigen grund med tydliga styrdokument och god planering för och förmåga att hantera störningar och allvarliga händelser av olika slag. Det är därför viktigt att stadens säkerhetsarbete hela tiden följer med i omvärldsutvecklingen och utvecklar sig självt.

Risk- och sårbarhetsanalyserna tjänar till att öka medvetenhet samt skapa en god struktur och uthållighet över tid samt att skapa förutsättningar för att stärka stadens samlade kunskap och planering. Det är därför glädjande att det i granskningen framhålls att resultatet av risk- och sårbarhetsanalyserna tas tillvara av stadsledningskontoret på ett bra sätt. Det är viktigt att så även görs i framtiden samt att Stockholms stad på ett brett plan arbetar med ständiga förbättringar.

Stadens säkerhetsprogram gäller för åren 2009-2012. Därför har staden för avsikt att påbörja arbetet med revidering och utveckling i enlighet med de synpunkter som sammantaget framkommit i revisionsrapporten samt med de kompletterande uppdrag som givits kommunstyrelsen i budget för 2011 med inriktning för 2012 och 2013. I övrigt instämmer jag med vad som sagts i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Som svar på remissen av stadsrevisionens revisionsrapport nr 4/2011 ”Stadens säkerhetsarbete” hänvisas till vad som sagts i denna promemoria.
2. Beslutet i ärendet justeras omedelbart.

Stockholm den 6 april 2011

STEN NORDIN

Bilaga

Stadens säkerhetsarbete, revisionsrapport nr 4/2011

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden *Roger Mogert* och *Tomas Rudin* (båda S) enligt följande.

Vi föreslår borgarrådsberedningen föreslå kommunstyrelsen besluta att

1. Att i huvudsak bifalla föredragande borgarrådets förslag till beslut.
2. Att uppdra åt stadsledningskontoret att säkerställa att revisorernas rekommendationer gällande säkerhetsarbetet inarbetas i säkerhetsprogrammet till hösten 2011.
3. Därutöver anför följande:

Revisorernas synpunkter på stadens säkerhetsarbete är viktiga. Därför är det inte tillfredsställande att det inte framgår när det föredragande borgarrådet avser att arbeta in rekommendationerna i säkerhetsprogrammet. Nuvarande säkerhetsprogram gäller 2009-2012. Att vänta ända till 2013 med att inarbeta revisorernas rekommendationer är att vänta för länge.

Särskilt uttalande gjordes av borgarrådet *Per Bolund* (MP) enligt följande.

Revisorerna har granskat hur risk- och sårbarhetsanalyserna omhändertagits. Riskanalyserna bör också omfatta större tillbud vid Forsmarks kärnkraftsverk och extrema vädertyper och nederbördsförändringar orsakade av klimatförändringar som inte är helt osannolika i framtiden.

Kommunstyrelsen

Reservation anfördes av *Roger Mogert* (S) och *Karin Rågsjö* (V) med hänvisning till reservationen av (S) i borgarrådsberedningen.

Särskilt uttalande gjordes av *Stefan Nilsson* och *Emilia Hagberg* (båda MP) med hänvisning till det särskilda uttalandet av (MP) i borgarrådsberedningen.

ÄRENDET

Revisionskontoret granskade under 2006 stadens beredskap för extraordinära händelser och hantering av allvarliga verksamhetsstörningar. Granskningen visade på en rad brister, varför revisionskontoret genomförde en uppföljande granskning året därefter. Den uppföljningen visade att flertalet av bristerna var åtgärdade och att fortsatt arbete pågick för att åtgärda kvarstående brister. Syftet med denna granskning har varit att bedöma om kommunstyrelsen leder, samordnar och har uppsikt över det säkerhetsarbete som bedrivs vid stadens nämnder och bolagsstyrelser. Granskningen har således ett bredare perspektiv än de två tidigare granskningarna.

Revisionskontoret påpekar i huvudsak följande förbättringsområden för stadens säkerhetsarbete:

- En riktlinje bör tas fram för hur det systematiska brandskyddsarbetet (SBA) ska bedrivas.
- Ett förtydligande bör göras i säkerhetsprogrammet av hur kommunstyrelsen ska följa upp det säkerhetsarbete som bedrivs vid stadens nämnder och bolagsstyrelser.
- Det bör fastställas hur kommunstyrelsen ska utöva sin uppsikt över stadens samlade säkerhetsarbete.
- Information om hur externa utförare bedriver sitt säkerhetsarbete bör inhämtas.
- Redovisning av den sammanställda risk- och sårbarhetsanalysen bör tillställas kommunstyrelsen.

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 24 februari 2011 har i huvudsak följande lydelse

Revisionskontorets granskning visar att staden har vägledande och till stora delar tydliga styrdokument för stadens säkerhetsarbete som nämnder och bolagsstyrelser har att följa. Granskningen visar att det finns en fastlagd och ändamålsenlig organisation för det samlade säkerhetsarbetet. Revisionskontorets granskning visar att kommunstyrelsen genom stadsledningskontoret på olika sätt följer upp stadens samlade säkerhetsarbete. Nämnders och bolagsstyrelsers rapportering av inträffade incidenter underlättar egenkontrollen för att förbättra verksamheten avseende människa, miljö och egendom. I granskningen framhålls att resultatet av risk- och sårbarhetsanalyserna tas tillvara av stadsledningskontoret på ett bra sätt. Analyserna utgör till stor del grunden för vilken inriktning säkerhetsarbetet ska ha.

Revisionskontoret påpekar i huvudsak följande förbättringsområden för stadens säkerhetsarbete:

- En riktlinje bör tas fram för hur det systematiska brandskyddsarbetet (SBA) ska bedrivas.
- Ett förtydligande bör göras i säkerhetsprogrammet av hur kommunstyrelsen ska följa upp det säkerhetsarbete som bedrivs vid stadens nämnder och bolagsstyrelser.

- Det bör fastställas hur kommunstyrelsen ska utöva sin uppsikt över stadens samlade säkerhetsarbete.
- Information om hur externa utförare bedriver sitt säkerhetsarbete bör inhämtas.
- Redovisning av den sammanställda risk- och sårbarhetsanalysen bör tillställas kommunstyrelsen.

Stadsledningskontoret bedriver ett arbete med att utveckla uppföljningen och utvärdera mycket allvarliga händelser och incidenter som skett inom stadens geografiska yta eller i regionen. En gång per år ska en sammantagen analys av mycket allvarliga händelser och incidenter inkludera resultatet från den stadsövergripande risk- och sårbarhetsanalysen sammanfattas stadsövergripande. Kommunstyrelsen kommer därmed att få kunskap om inträffade händelser och incidenter vilket ska ge en gedigen grund för fortsatt inriktning av stadens säkerhetsarbete.

Stadens säkerhetsprogram gäller för åren 2009-2012. Stadsledningskontoret har för avsikt att påbörja arbetet med revidering och utveckling i enlighet med de synpunkter som sammantaget framkommit i revisionsrapporten samt med de kompletterande uppdrag som givits kommunstyrelsen genom kommunfullmäktiges budget för 2011 med inriktning för 2012 och 2013.

Bakgrund

Revisionskontoret granskade under 2006 stadens beredskap för extraordinära händelser och hantering av allvarliga verksamhetsstörningar. Granskningen visade på en rad brister varför revisionskontoret genomförde en uppföljande granskning året därefter. Den uppföljningen visade att flertalet av bristerna var åtgärdade och att fortsatt arbete pågick för att åtgärda kvarstående brister.

Syftet med denna granskning har varit att bedöma om kommunstyrelsen leder, samordnar och har uppsikt över det säkerhetsarbete som bedrivs vid stadens nämnder och bolagsstyrelser. Granskningen har således ett bredare perspektiv än de två tidigare granskningarna.

Granskningen har genomförts genom intervjuer med företrädare för stadsledningskontorets säkerhetsenhet, S:t Erik Försäkrings AB och kommunalförbundet Storstockholms brandförsvaret. De förvaltningar och bolag som intervjuats är utbildningsförvaltningen, stadsdelsförvaltningarna Hässelby-Vällingby, Södermalm och Enskede-Årsta-Vantör. Bolagen är Skolfastigheter i Stockholm AB och Micasa Fastigheter i Stockholm. I granskningen har också ingått att läsa igenom de styrdokument som finns inom säkerhetsområdet.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom stadsdirektörens stab.

Stadsledningskontorets synpunkter och förslag

Stadsledningskontoret anser i likhet med revisionskontoret att stadens säkerhetsarbete givits hög prioritet. Kommunstyrelsen har genom stadsledningskontoret tagit fram styrdokument och riktlinjer för stadens säkerhetsarbete som nämnder och bolagsstyrelser följer för att utveckla det egna säkerhetsarbetet. Granskningen visar att stadens säkerhetsprogram är tydligt vägledande genom att det definierar aktörer, roller och ansvar på olika nivåer i stadens säkerhetsorganisation samt att det finns en fastlagd och ändamålsenlig organisation för stadens samlade säkerhetsarbete.

Stadens samlade säkerhetsarbete följs upp på olika sätt. Stadsledningskontoret kan konstatera att nämnders och bolagsstyrelsernas uppföljning av det egna säkerhetsarbetet har utvecklats i hög grad under de tre senaste åren. Uppföljningen har breddats och skärpts generellt. Den huvudsakliga uppföljningen av säkerhetsarbetet sker genom stadens integrerade lednings- och styrsystem inkluderat av kommunfullmäktige angivna indikatorer. Genom årliga risk- och sårbarhetsanalyser får nämnder och bolagsstyrelser fram förslag till åtgärder som ska leda till att ett förebyggande arbete vidtas så att dessa inte inträffar igen eller att de minimeras.

Nämnders och bolagsstyrelser rapportering av inträffade incidenter ska bidra till att staden får tryggare och säkrare verksamheter för brukare, stockholmare och besökare. Medvetenheten om risker gör att verksamheterna kan planera bättre för att förebygga dem. Rapportering av incidenter ska underlätta egenkontrollen så att verksamheten förbättras avseende människa, miljö och egendom.

Nämnder och bolagsstyrelser ska, genom den nyss antagna riktlinjen för incidentrapportering, per tertial och till verksamhetsberättelse/bokslut rapportera inträffade incidenter av mycket allvarlig art till stadsdirektör. I detta inberäknas inträffade incidenter som nämnder/bolagsstyrelser inte har egen rådighet över men som mycket allvarligt påverkat nämndens/bolagsstyrelsens möjlighet att upprätthålla den egna verksamheten.

Incidenter av mycket allvarlig art följs upp i stadens riskhanteringsråd efter att dessa har rapporterats av nämnder och bolagsstyrelser. Mycket allvarliga incidenter som skett inom stadens geografiska yta eller i regionen kommer stadsövergripande att sammanställas en gång per år. En sammantagen analys inkluderat resultatet från den stadsövergripande risk- och sårbarhetsanalysen ska genomföras och sammanfattas stadsövergripande.

Detta gör att kommunstyrelsen kommer att ha kunskap om risker och sårbarheter samt om inträffade incidenter i stadens verksamheter och i den geografiska ytan. Arbetssättet ska ge en gedigen grund för fortsatt inriktning av stadens säkerhetsarbete.

Stadsledningskontoret kommer även att utveckla uppföljningen genom att granska och utvärdera inträffade händelser mer djupgående. Strukturerade former för återförande, erfarenhetsutbyte och lärande ska genom detta arbetssätt bidra till ett än mer förebyggande perspektiv i stadens säkerhetsarbete.

Stadens säkerhetsprogram gäller för åren 2009-2012. Stadsledningskontoret har för avsikt att påbörja arbetet med revidering och utveckling i enlighet med de synpunkter som sammantaget framkommit i revisionsrapporten samt med de kompletterande uppdrag som givits kommunstyrelsen genom kommunfullmäktiges budget för 2011 med inriktning för 2012 och 2013.

Stadsledningskontoret delar revisionskontorets bedömning att kommunstyrelsen genom stadsledningskontoret leder och samordnar säkerhetsarbetet på ett i stort sätt tillfredsställande sätt. Revisionskontoret framhåller att en klar förbättring har skett av stadens säkerhetsarbete sedan granskningarna 2006 och 2007.